VOLTARES
TRANSFORMATIVE RENEWABLE ENERGY SYSTEMS

საქართველო
მარნეულის მზის ენერგიის პროექტი

დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმა და საჩივრების განხილვის მექანიზმი

Date: 02/11/2025

აბრევიატურები

CLO	Community Liaison Officer	თემთან ურთიერთობის ოფიცერი
E&S	Environmental & Social	გარემოსდაცვითი და სოციალური
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი
ESDD	Environmental and Social Due Diligence	გარემოსდაცვითი და სოციალური სრულყოფილი შეფასება
ESMS	Environmental and Social Management System	გარემოსდაცვითი და სოციალური მენეჯმენტის სისტემა
ESP	Environmental and Social Policy (EBRD, 2024)	გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკა (EBRD, 2024)
ESR	Environmental and Social Requirement	გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნები
GrM	Grievance Mechanism	საჩივრების განხილვის მექანიზმი
HSE	Health, Safety, Environment	ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება და გარემო
O&M	Operation & Maintenance	ოპერირება და ტექნიკური მომსახურება
PV	Photovoltaic	ფოტოვოლტური
SEP	Stakeholder Engagement Plan	დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმა
TL	Transmission Line	გადამცემი ხაზი

შინაარსი

1. შესავალი....5

2. პროექტის მიმოხილვა....5

2.1 პროექტის აღწერა....5

2.2 განხორციელება....6

2.3 გარემოსდაცვითი და სოციალური მოქმედი მოთხოვნები....7

3. დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმის მიზანი....7

4. გასაჯაროების სამართლებრივი მოთხოვნები....8

5. დღევანდლამდე განხორციელებული დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის ღონისძიებები....8

5.1 ჩართულობის ღონისძიებები გარემოსდაცვითი და სოციალური დიუ-დილიჯენსამდე....8

5.2 ჩართულობის ღონისძიებები გარემოსდაცვითი და სოციალური დიუ-დილიჯენსის დროს....9

6. დაინტერესებული მხარეების იდენტიფიკაცია და ანალიზი....9

7. დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის ღონისძიებები....11

7.1 ორგანიზაცია....11

ინფორმაციის გასაჯაროება....11

7.2 დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის პროგრამა....12

7.3 შიდა მონიტორინგი და ანგარიშგება....17

8. საჩივრების განხილვის მექანიზმი....18

8.1 შესავალი....18

8.2 მონიტორინგი, ანგარიშგება და უკუკავშირი....19

8.3 საჩივრის შეტანის პროცედურა....19

8.4 საჩივრების მექანიზმის ხელმძღვანელი პრინციპები....21

8.5 გენდერული ძალადობა და შევიწროება (GBVH)....21

8.6 საჩივრების გადაწყვეტა....22

8.7 როლები და პასუხისმგებლობები....23

დანართი 1 — საჩივრის ფორმა (ნიმუში)....25

დანართი 2 — ITEC-ის საჩივრების ჟურნალის ფორმა (ნიმუში)....26

ცხრილები

ცხრილი 1 - პროექტის დაინტერესებული მხარეები 9
ცხრილი 2 - პროექტის დაინტერესებული მხარეები და ინფორმაციის გასაჯაროების მეთოდი 13

1. შესავალი

მარნეულის მზის ენერგიის პროექტი („პროექტი“) წარმოადგენს განახლებადი ენერგიის ინიციატივას, რომელიც მდებარეობს მარნეულთან, საქართველოში, და შემუშავებულია ავსტრიული ჯგუფის Voltares-ის მიერ, რომელიც პროექტის უმრავლეს წილს ფლობს. პროექტი მოიცავს 73.1 მგვტ პიკი სიმძლავრის მზის ელექტროსადგურის და 220 კვ ქვესადგურის მშენებლობასა და ექსპლუატაციას. მისი მიზანია წელიწადში დაახლოებით 95 გიგავატსაათი განახლებადი ელექტროენერგიის წარმოება, რათა მხარი დაუჭიროს საქართველოს ენერგეტიკულ საჭიროებებს და ქვეყნის ვალდებულებებს მდგრადი ენერგიის განვითარებისა და ნახშირბადის ემისიების შემცირების მიმართულებით.

პროექტს აფინანსებს ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD). მისი 2024 წლის გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკის (ESP) შესაბამისად, ბანკმა დამოუკიდებელი კონსულტანტი დანიშნა გარემოსდაცვითი და სოციალური დიუ-დილიჯენსის ჩასატარებლად. პროექტი კლასიფიცირდა როგორც კატეგორია B, 2024 წლის ESP–ის დეფინიციების შესაბამისად.

ამჟამინდელი დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმა (SEP) მომზადდა და ხორციელდება Voltares-ის მიერ, რათა უზრუნველყოს პროექტის შესაბამისობა EBRD-ის გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნის 10 (ESR 10) სტანდარტთან.

2. პროექტის მიმოხილვა

2.1 პროექტის აღწერა

პროექტის ტერიტორია მდებარეობს თბილისიდან დაახლოებით 40 კილომეტრის სამხრეთით, საავტომობილო გზით. მზის ელექტროსადგური განთავსდება მარნეულიდან დაახლოებით 1 კილომეტრის დაშორებით, 82.6 ჰექტარ მიწის ნაკვეთზე, რომელიც პროექტისათვის შეიძინეს. მიწა წარსულში გამოიყენებოდა ძროხებისა და ცხვრის საძოვრად. პროექტის ფარგლებში მოხდება ეროვნული ელექტროგადამცემ ქსელთან მიერთების ინფრასტრუქტურის მოწყობაც. ახალი საჰაერო მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზი გაივლის სადგურიდან არსებულ ქვესადგურამდე, რომელიც პროექტის ტერიტორიიდან 1 კილომეტრზე ნაკლებ მანძილზე მდებარეობს.

ფიგურა 1 - პროექტის ლოკაცია

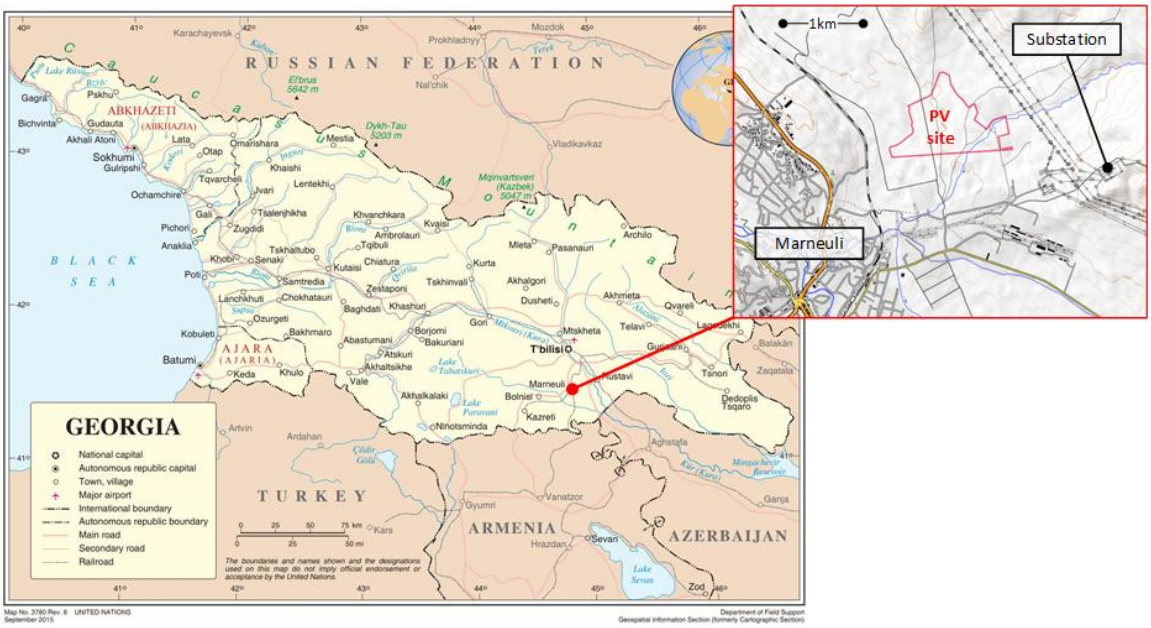

მზის პანელები იქნება სტატიკური, დამონტაჟებული მეტალის კონსტრუქციებზე. ტერიტორია მთლიანად შემოღობილი იქნება. სამშენებლო სამუშაოები დაიწყო 2025 წელს და მათი დასრულება მოსალოდნელია 2026 წლის შუა პერიოდში. მშენებლობისას ყველაზე დიდი მოცულობა დაკავშირებული იქნება მზის პანელების მიწოდებასთან — შეფასებით, დაახლოებით 150–200 40-ფუტიანი კონტეინერის მიწოდება იქნება საჭირო.

პროექტის საშუალო წლიური გამომუშავება შეფასებულია 104.01 გიგავატსაათად.

2.2 განხორციელება

Voltares 2023 წელს გახდა International Trans Energy Company (ITEC) LLC-ის უმრავლეს მეწილე, რომელიც პროექტის მფლობელია. გარემოს დაცვის სფეროში პასუხისმგებელი სამინისტროს მიერ მოთხოვნილი სკრინინგის პროცესის შემდეგ დადგინდა, რომ პროექტისთვის არ იყო საჭირო სრული გარემოზე ზემოქმედების შეფასება (EIA) საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად.

მიუხედავად ამისა, Voltares-მა ჩაატარა საკუთარი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შეფასება და შეიმუშავა გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის გეგმა პროექტისთვის. აღნიშნული სამუშაოები დაემატა EBRD-ის მიერ დიუ-დილიჯენსის პროცესის ფარგლებში ჩატარებულ გარემოსდაცვით და სოციალურ შეფასებას.

პროექტის EPC კონტრაქტორია Voltares Construction LLC (Georgia): სამშენებლო სამუშაოები დაიწყო 2025 წლის შუა პერიოდში და მათი დასრულება მოსალოდნელია 2026 წლის შუა პერიოდში. საქმიანობის პიკზე პროექტის სამშენებლო ფაზაში

დასაქმდება დაახლოებით 60–80 მუშაკი.

ოპერირების ფაზაში სპეციალური დანიშნულების კომპანია (SPV) ისარგებლებს მომსახურების მიმწოდებლებით PV-სადგურის ექსპლუატაციისა და ტექნიკური მომსახურების (O&M) უზრუნველსაყოფად, ხოლო ITEC-ის მიერ მხოლოდ 2–4 მუდმივი თანამშრომელი იქნება მობილიზებული.

2.3 გარემოსდაცვითი და სოციალური მოქმედი მოთხოვნები

პროექტისთვის მოქმედ გარემოსდაცვით და სოციალურ მოთხოვნებად განისაზღვრება:
- მოქმედი ადგილობრივი, ეროვნული და რეგიონული საკანონმდებლო მოთხოვნები, მათ შორის გარემოსდაცვითი და სოციალური ზეგავლენის შეფასებასთან დაკავშირებული წესები;
- EBRD-ის გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკა (ESP 2024) და მასში ინტეგრირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნები (ESR 1–6, 8 და 10); და
- შესაბამისი საერთაშორისო კონვენციები და პროტოკოლები გარემოსდაცვით და სოციალურ საკითხებზე, რომლებიც ტრანსპოზირებულია ეროვნულ კანონმდებლობაში.

3. დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმის მიზანი

ამ პროექტის მხარდასაჭერად, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმა (SEP) შემუშავებულია იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნას ღია და გამჭვირვალე კომუნიკაცია ყველა დაინტერესებულ მხარესთან, შეიქმნას ნდობა და ჩამოყალიბდეს პოზიტიური ურთიერთობები ადგილობრივ თემებთან, სახელმწიფო და მუნიციპალურ სტრუქტურებთან და სხვა დაინტერესებულ პირებთან. SEP უზრუნველყოფს, რომ დაინტერესებული მხარეების პრეტენზია, მოსაზრებები და მოლოდინები იქნას გათვალისწინებული პროექტის სიცოცხლის ციკლის ყველა ეტაპზე, ეროვნული და საერთაშორისო რეგულაციების დაცვით და ფინანსური ინსტიტუტების (EBRD) გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სტანდარტების შესაბამისად.

დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმა დიუდილიჯენსის პროცესის შედეგების საფუძველზე არის მომზადებული. დოკუმენტი აღწერს დაგეგმილ ჩართულობის ღონისძიებებს და ჩამოყალიბებულია როგორც სისტემატური მიდგომა, რომელიც მიმართულია გამჭვირვალე და სტაბილური ურთიერთობების ჩამოყალიბებასა და შენარჩუნებაზე პროექტის ცხოვრების ციკლის განმავლობაში.

ჩართულობის პროცესი არის უწყვეტი დიალოგი, რომელიც ხორციელდება პროექტის სხვადასხვა ეტაპზე. ეს პროცესი საშუალებას იძლევა, დაინტერესებული მხარეების პოზიციები და შეხედულებები იყოს ასახული როგორც გადაწყვეტილებების მიღების, ასევე პროექტის განხორციელების პროცესში.

SEP ასევე მოიცავს საჩივრების განხილვის მექანიზმს, რომლის მეშვეობითაც დაინტერესებულ მხარეებს შესაძლებლობა ექნებათ წარმოადგინონ ნებისმიერი პრეტენზია, კომენტარი ან წინადადება პროექტთან დაკავშირებით.

SEP წარმოადგენს „ცოცხალ" დოკუმენტს და პროექტის პროგრესის შესაბამისად მისი პერიოდული განახლება და გაუმჯობესებაა დაგეგმილი, განსაკუთრებით ოპერირების ფაზის დაწყებამდე.

4. გასაჯაროების სამართლებრივი მოთხოვნები

საქართველოს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად, როგორც ფოტოვოლტური (PV) ფერმა, ასევე მასთან დაკავშირებული გადამცემი ხაზი (TL) გაიარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (EIA) სკრინინგის პროცესი. პროექტის დოკუმენტაციის განხილვის შემდეგ, გარემოს დაცვის სფეროში კომპეტენტურმა ორგანომ, რომელიც პასუხისმგებელია სამინისტროს სტრუქტურაში, დაადგინა, რომ არც ერთი კომპონენტისთვის არ იყო საჭირო სრული EIA, ვინაიდან მოსალოდნელი გარემოსდაცვითი და სოციალური ზეგავლენები შეფასდა როგორც შეზღუდული და სტანდარტული ნებართვის პირობებით მართვადი.

მიუხედავად იმისა, რომ სკრინინგის პროცედურის ფარგლებში არ ჩატარებულა ფორმალური საჯარო შეხვედრა, პროექტი გაასაჯაროეს მარნეულის მუნიციპალიტეტში მშენებლობის ნებართვის პროცესის შესაბამისად, რაც დაინტერესებულ პირებს აძლევდა შესაძლებლობას გაცნობოდნენ ინფორმაციას და გაეკეთებინათ კომენტარები დადგენილ ვადებში.

5. დღევანდლამდე განხორციელებული დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის ღონისძიებები

5.1 ჩართულობის ღონისძიებები გარემოსდაცვითი და სოციალური დიუ-დილიჯენსამდე

დიუ-დილიჯენსის დაწყებამდე არ განხორციელებულა ფორმალური ან სისტემატური ჩართულობის პროგრამა. თუმცა, პროექტის მომზადების ეტაპზე ITEC-მა განახორციელა მიზნობრივი კომუნიკაცია რამდენიმე მნიშვნელოვან მხარესთან, მათ შორის ახლომდებარე მიწის მომხმარებლებთან, ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლებთან და სახელმწიფო სააგენტოებთან, რომლებიც ჩართულნი იყვნენ ნებართვის მიღების პროცესში. აღნიშნული ურთიერთქმედება ძირითადად ეხებოდა აუცილებელი ნებართვების მიღებასა და ადმინისტრაციულ მოთხოვნებს და ნაკლებად ფართო საზოგადოებრივ კონსულტაციას.

სამშენებლო საქმიანობა დაიწყო 2025 წლის შუა პერიოდში, ხოლო ერთ-ერთ პირველ

ხილულ ღონისძიებად მოხდა პროექტის ტერიტორიის პერიმეტრის შემოღობვა. ამ ეტაპიდან ადგილობრივმა მოსახლეობამ და ახლომდებარე მიწის მომხმარებლებმა ფაქტობრივად დაინახეს პროექტის არსებობა, თუმცა დეტალური ინფორმაცია მისი მასშტაბის, ვადებისა და მოსალოდნელი ზეგავლენების შესახებ ფართოდ არ იყო გავრცელებული.

5.2 ჩართულობის ღონისძიებები გარემოსდაცვითი და სოციალური დიუ-დილიჯენსის დროს

გარემოსდაცვითი და სოციალური დიუ-დილიჯენსი (ESDD) ჩატარდა 2025 წლის ოქტომბერში. მიუხედავად იმისა, რომ დიუდილიჯენსის პროცესის ფარგლებში ფორმალური საჯარო შეხვედრა არ გამართულა, შეფასების ჯგუფმა განახორციელა კონსულტაციები რიგ მნიშვნელოვან დაინტერესებულ მხარეებთან, რათა შეგროვებულიყო ინფორმაცია და დადასტურებულიყო საბაზისო პირობები. ჩართულობა მოიცავდა: (i) ITEC-ის მენეჯმენტთან და ტექნიკურ პერსონალთან შეხვედრებს საველე ვიზიტის პირველ დღეს; (ii) ადგილობრივ მოსახლეობასთან, რომლებიც სადგურის მახლობლად იმყოფებოდნენ (ფერმერები და მწყემსები); და (iii) უკვე მობილიზებულ მუშაკებთან ობიექტზე.

გარე დაინტერესებულ მხარეებთან დიალოგი კონსტრუქციული იყო და ძირითადად პრაქტიკულ საკითხებს ეხებოდა, მათ შორის მიწაზე წვდომას და პირუტყვის ტრადიციული საძოვრებისა და გადაადგილების მარშრუტების შენარჩუნებას. თემის ზოგი წევრი ხაზგასმით აღნიშნავდა ტრადიციული ტრანსჰუმანსიის კორიდორის ხელუხლებლად შენარჩუნების მნიშვნელობას, რომელიც გადის პროექტის შემოღობილი პერიმეტრის გასწვრივ და გამოიყენება პირუტყვის გადასაყვანად კახეთის მიმართულებით.

აღნიშნულმა ჩართულობამ პროექტის გუნდს საშუალება მისცა უკეთ გაეგო ადგილობრივი საჭიროებები და პრეტენზიები, რაც მომავალში დაეხმარება მიწის მართვისა და დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის პრაქტიკის გაუმჯობესებას. ITEC გამოხატავს მზადყოფნას, ითანამშრომლოს ადგილობრივ ხელისუფლებასთან და მიწის მომხმარებლებთან, რათა ტრადიციული მეურნეობის საქმიანობა შეუფერხებლად განხორციელდეს პროექტის ოპერირების პარალელურად.

6. დაინტერესებული მხარეების იდენტიფიკაცია და ანალიზი

ქვემოთ მოყვანილი ინფორმაცია ასახავს პროექტის ძირითად დაინტერესებულ მხარეებს და იმ ტიპის ჩართულობის მექანიზმებს, რომლებიც საჭიროა მათთან უწყვეტი კომუნიკაციისთვის, განსაკუთრებით სამშენებლო ეტაპზე.

ცხრილი 1 - პროექტის დაინტერესებული მხარეები

დაინტერესებული მხარე (ჯგუფი)	პროექტთან კავშირი / ინტერესი

პოტენციურად გავლენის ქვეშ მყოფი მხარეები	
პროექტის მიმდებარე ქალაქისა და დასახლების მოსახლეობა	გაზრდილი სატრანსპორტო მოძრაობის, დასაქმების შესაძლებლობებისა და პროექტის ზოგადი ინფორმაციის მიმართ ინტერესი; წვდომა საჩივრების მექანიზმზე.
დაინტერესებული მხარეები, რომლებიც იყენებდნენ მიწას პირუტყვის საძოვრად	აგროვოლტაიზმის წესები და კრიტერიუმები PV-სადგურის ტერიტორიაზე პირუტყვის შესაყვანად.
ტრანსჰუმანციის კორიდორის მომხმარებლები	პირუტყვის გადაადგილების მოშლის ან ინციდენტების რისკი პროექტის ტრანსპორტისა და გადამცემი ხაზის სამშენებლო საქმიანობასთან დაკავშირებით.
მიწის გზების მომხმარებლები მარნეულსა და PV-სადგურს შორის	სამუშაოების ხანგრძლივობა, დროებითი გადაკეტვები, გზების დაზიანების რისკი.
მუნიციპალური და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოები	
მუნიციპალური და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლები	საჭიროება ჰქონდეთ ინფორმაცია პროექტის ძირითადი etapebisa და ორგანიზების შესახებ; მონაწილეობა სოციალური საკითხების გადაწყვეტაში.
სამთავრობო ორგანოები და სახელმწიფო კომპანიები	
პოლიცია	საგზაო მოძრაობის რეგულირება გადატვირთვის შემთხვევაში; წვდომა ობიექტზე ინციდენტებისას; სოციალური პრობლემების გადაწყვეტაში მონაწილეობა.
მეხანძრე და პირველი დახმარების სამსახურები	წვდომა ობიექტზე საგანგებო სიტუაციების დროს.
სხვა დაინტერესებული მხარეები	
საზოგადოებრივი ორგანიზაციები (CSO-ები), მეცნიერები	პროექტის მიმართ ზოგადი ინტერესი; ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგისა და კვლევის შედეგები.
ადგილობრივი და რეგიონული ბიზნესი	სამშენებლო მასალების, კვების, კომუნალური და სატრანსპორტო მომსახურების, განათლებისა და სხვა სერვისების მიწოდების შესაძლებლობები.
მედია მედია: ინტერნეტპორტალები, რადიო, გაზეთები და სხვა	პროექტის შესახებ ზოგადი ინფორმაცია და განახლებები.
დასაქმების მაძიებლები / დასაქმების სააგენტოები	დასაქმების შესაძლებლობები.
შიდა დაინტერესებული მხარეები	

მუშაკები	სამუშაო პირობები, შრომის უსაფრთხოება, ქცევის წესები; წვდომა საჩივრების მექანიზმზე.
დაუცველი ჯგუფები ან დაინტერესებული მხარეები	
ადგილობრივი ეთნიკური აზერბაიჯანელები, რომლებიც ქართულ ენა სრულად არ ფლობენ	ინფორმაციის მიწოდება აზერბაიჯანულ ენაზე
შეზღუდული მობილობის მქონე პირები, ხანდაზმულები და სხვ. (პირდაპირი, ინდივიდუალური კომუნიკაცია და ადაპტირებული ფორმატები).	ინფორმაციაზე წვდომა CLO-ს პირდაპირი და ადაპტირებული ჩართულობის გზით

7. დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის ღონისძიებები

7.1 ორგანიზაცია

EBRD-ის მოთხოვნის შესაბამისად, პროექტისთვის მომზადდა გარემოსდაცვითი და სოციალური მოქმედების გეგმა (ESAP). ESAP-ის შესრულება ITEC-ის სავალდებულო მოთხოვნაა EBRD-თან დაფინანსების ხელშეკრულების ნაწილი. ESAP მოიცავს ვალდებულებას, რომ ITEC-მა: (i) განახორციელოს SEP-ის (დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმის) შესრულება და (ii) დანიშნოს საზოგადოების კავშირების ოფიცერი (CLO), რომელიც პასუხისმგებელი იქნება SEP-ის განხორციელებაზე სამშენებლო ფაზაში.

CLO-ის ძირითადი ფუნქციებია:

- ინფორმაციის მიწოდება და მიღება SEP-ის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში;
- გარე დაინტერესებული მხარეების შეკითხვებზე, წერილებზე და ზარებზე დროული პასუხის უზრუნველყოფა;
- რეგულარული კონტაქტის შენარჩუნება ძირითად დაინტერესებული მხარეებთან;
- უკუკავშირის შეგროვება SEP-ის ოპერირების ფაზისთვის გასაუმჯობესებლად; და
- მონაწილეობა საჩივრების განხილვისა და გადაწყვეტის პროცესში.

ინფორმაციის გასაჯაროება

გასაჯაროებული ინფორმაციის ტიპები და მათი კომუნიკაციის არხები შეჯამებულია დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის პროგრამაში (თავი 7.3). გარე კომუნიკაციის მიზანია მუდმივი და სისტემური კონტაქტის უზრუნველყოფა დაინტერესებულ პირებთან, მათთვის ინფორმაციის მიწოდება მიმდინარე საქმიანობაზე, შედეგებსა და პროექტის განვითარებაზე. საჯაროდ გასაჟღერებელი ინფორმაციის მოცულობა რეგულირდება EBRD-ის გარემოსდაცვითი და სოციალური

პოლიტიკით (ESP), EBRD-ის ESR 10-ის მოთხოვნებით და საქართველოს ეროვნული კანონმდებლობით.

7.2 დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის პროგრამა

დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის პროგრამა შემუშავებულია მე–6 თავში მოყვანილი იდენტიფიკაციისა და ანალიზის საფუძველზე. პროგრამა ითვალისწინებს კონსულტაციურ შეხვედრებსა და მიზნობრივი ჩართულობის ღონისძიებებს პროექტის განხორციელებისას. ჩართულობის მიზანია დაინტერესებული მხარეების მოსაზრებების, იდეების და პრეტენზიების იდენტიფიცირება და მათი მაქსიმალური გათვალისწინება.

პროგრამა უზრუნველყოფს, რომ დაინტერესებულ მხარეებს შეეძლებათ გამოიყენონ სხვადასხვა არხები — ტელეფონი, ელფოსტა, ვებგვერდი, პირადი შეხვედრები — პროექტის შესახებ დამატებითი ინფორმაციის მისაღებად ან საკუთარი კომენტარების და რეკომენდაციების გასაზიარებლად. არასამთავრობო ორგანიზაციები (NGO-ები) აღიარებულია როგორც პოტენციურად მნიშვნელოვანი დაინტერესებული მხარეები, განსაკუთრებით იმ შემთხვევაში, როცა მათი ფოკუსის სფერო უკავშირდება გარემოსდაცვით, სოციალურ ან თემთან დაკავშირებულ საკითხებს. კარგი პრაქტიკაა, რომ NGO-ები SEP-ში ჩართულნი იყვნენ, რათა ჩართულობის შესაძლებლობები პროექტის მთელი სიცოცხლის ციკლში გახსნილი დარჩეს.

ცხრილი 2 - პროექტის დაინტერესებული მხარეები და ინფორმაციის გასაჯაროების მეთოდი

დაინტერესებული მხარე	**რა ინფორმაცია უნდა გასაჯაროვდეს**	**როგორ**	**როდის**
ყველა დაინტერესებული მხარე, ეროვნული და რეგიონული დონე	პროექტის ზოგადი ინფორმაცია და კომპანიის საკონტაქტო პირები დამატებითი ინფორმაციისთვის; წვდომა საჩივრების მექანიზმზე	SEP და NTS განთავსებული პროექტის ვებგვერდზე SEP-ისა და საჩივრების მონიტორინგის ანგარიშები განთავსებული ვებგვერდზე	EBRD-ის საბჭოს გამართვამდე და მშენებლობის/ექსპლუატაციის პერიოდში
რეგიონული მასმედია	ინფორმაცია პროექტის შესახებ	პრესრელიზი, საჭიროების შემთხვევაში NTS-ის გამოყენებით	პროექტის ექსპლუატაციაში შეყვანამდე
დაინტერესებული მხარეები, რომელთა პირუტყვი ადრე საძოვრად იყენებდა ტერიტორიას	აგროვოლტაიზმი – PV ტერიტორიაზე საძოვრებზე დაშვების გამჭვირვალე კრიტერიუმები და წესები	პირდაპირი კომუნიკაცია ახლომდებარე მოსარგებლეებთან (დაწყებული ყველაზე ახლოს მყოფებით)	ექსპლუატაციის დაწყებამდე
	აგროვოლტაიზმი – უსაფრთხოების ინსტრუქციები მწყემსებისთვის, რომლებსაც	პირდაპირი კომუნიკაცია	ექსპლუატაციის დაწყებამდე

	ექნებათ საძოვრების გამოყენების უფლება PV ზონაში		
ტრანსჰუმანციის კორიდორის მომხმარებლები	წვდომა CLO-სთან და/ან საჩივრების მექანიზმთან პრობლემების შემთხვევაში	ადგილზე განთავსებული საინფორმაციო ნიშნები (მათ შორის, გადახრები, რომელიც ხდება გადამცემი ხაზის მშენებლობის დახურვის დროს	მშენებლობის პერიოდში
მძღოლები, რომლებიც გადაკვეთენ ტრანსჰუმანციის კორიდორს სეზონზე	ყურადღებიანი და ფრთხილი მართვის აუცილებლობა	საგზაო ნიშნები (გაფრთხილება და სიჩქარის შეზღუდვები); მძღოლების პირდაპირი ინსტრუქტაჟი	მშენებლობის პერიოდში
სატრანსპორტო პოლიცია	დაგეგმილი სატრანსპორტო გადატვირთვა	ვიზიტი	დაგეგმილ გადატვირთვამდე ორი კვირით ადრე
	ავარიები ან ინციდენტები, რომელთაც პოლიციის ჩარევა სჭირდება	სატელეფონო ზარი	საჭიროების შემთხვევაში
მეხანძრეები და პირველადი დახმარების სამსახურები	საგანგებო სიტუაციის შემთხვევაში ობიექტზე წვდომა	შესაბამისი სამსახურების მოწვევა ობიექტზე, რათა ადგილზე გაერკვნენ მისასვლელ გზებში	მშენებლობის დასაწყისში

ადგილობრივი ხელისუფლება და მოსახლეობის წარმომადგენლები	ინფორმაცია პროექტის ძირითადი ეტაპების შესახებ	კვარტალური ბრიფინგები მშენებლობის განმავლობაში	მშენებლობის პერიოდში
სამუშაოების, მასალებისა და მომსახურებების მიმწოდებლები	1. პროექტის შესყიდვების გრაფიკი 2. ინფორმაცია EBRD-ის შესრულების მოთხოვნების დაკმაყოფილების ვალდებულების შესახებ	1. ვებგვერდზე; 2. სატენდერო დოკუმენტებში და კონტრაქტებში	1. მშენებლობის დაწყებამდე; 2. ტენდერის პროცესში
დასაქმების მაძიებლები	ინფორმაცია ვაკანსიების შესახებ; თანაბარი წვდომა პოზიციებზე ქალებისა და მამაკაცებისთვის	ოფიციალური განცხადებების ინსტრუმენტები, შეთანხმებული კონტრაქტორსა და მოსახლეობის წარმომადგენლებთან	პროექტის განხორციელების პერიოდში
მუშაკები	სამუშაო პირობები, საჩივრების მექანიზმი, შრომის უსაფრთხოებისა და ქცევის წესები; წვდომა საჩივრების მექანიზმზე	სამუშაოს დაწყებისას ხელშეკრულების პირობები და საინდუქციო ტრენინგი	მიღების (დასაქმების) დროს
დაუცველი ჯგუფები	აზერბაიჯანულ ენაზე წვდომა წერილობით და ზეპირ ინფორმაციაზე იმ	აზერბაიჯანულად მოსაუბრე CLO; SEP, NTS და საჩივრების მექანიზმის	პროექტის განხორციელების პერიოდში

	დაინტერესებული მხარეებისთვის, რომლებიც ქართულს სრულად ვერ ფლობენ	ძირითადი საბუთების თარგმნა	
	მშენებლობის შესახებ ინფორმაციის წვდომა დაინტერესებული მხარეებისთვის, რომლებსაც აქვთ შეზღუდული შესაძლებლობა ადგილზე მისვლის (ხანდაზმულები, შეზღუდული მობილობის პირები და სხვ.): საჩივრების მექანიზმი, დროებითი ზეგავლენები (ტრაფიკი, ხმაური, ვიბრაცია, მტვერი და ა.შ.), შეზღუდვები ან გადახრები, SEP და NTS, ჩართულობის შესაძლებლობები (დასაქმება, ტრენინგი)	ერთი ერთზე კონსულტაციები; პირდაპირი ჩართულობა; ინდივიდუალურად მორგებული დახმარება; ყველა შეხვედრისა და კონსულტაციის დოკუმენტირება	პროექტის განხორციელების პერიოდში, როგორც კი ასეთი დაინტერესებული მხარეები გამოვლინდებიან

7.3 შიდა მონიტორინგი და ანგარიშგება

პროექტი გამოიყენებს მონიტორინგის სისტემურ მიდგომას, რათა უზრუნველყოს ჩართულობის ღონისძიებების შესრულება, აღრიცხვა და უწყვეტი გაუმჯობესება. CLO-ის ხელმძღვანელობით გუნდი აღრიცხავს კონსულტაციებს, თემის უკუკავშირს, საჩივრებს და კომუნიკაციის სხვა ფორმებს, შეაფასებს ჩართულობის ეფექტიანობას და საჭიროების შემთხვევაში შეიტანს ცვლილებებს მიდგომაში.

მონიტორინგი მოიცავს შეხვედრების, საინფორმაციო მასალების, საჩივრებისა და კორესპონდენციის დეტალურ აღრიცხვას. დაინტერესებული მხარეების უკუკავშირი გამოიკვლევა ტენდენციების, განმეორებადი თემებისა და ძირითადი პრობლემური საკითხების იდენტიფიკაციისთვის. გუნდი რეგულარულად განახორციელებს შიდა გადასინჯვებს, რათა შეაფასოს ჩართულობის პროცესის ინკლუზიურობა და რეაგირების ხარისხი.

პროგრესი და შედეგები გავრცელდება დაინტერესებული მხარეების წლიური ანგარიშების მეშვეობით, რომლებიც შეაჯამებს ჩართულობის აქტივობებს, საჩივრების ტენდენციებს და გარემოსდაცვით და სოციალურ შესრულებას. ეს ანგარიშები ხელმისაწვდომი იქნება ქართულ ენაზე, გაზიარდება ონლაინ და გავრცელდება საზოგადოებრივი არხებით.

დამატებითი განახლებები საჭიროებისამებრ გამოქვეყნდება პროექტის ძირითად ეტაპებზე, როგორიცაა მშენებლობის დაწყება, ექსპლუატაციიდან გაშვება და ექსპლუატაციიდან გამოყვანისთვის მომზადება.

CLO ორგანიზებას გაუწევს და მონიტორინგს გაუწევს SEP-ის ეფექტურ განხორციელებას და მშენებლობის ფაზის განმავლობაში ყოველწლიურად წარუდგენს ანგარიშს EBRD-ს.

წლიური ანგარიშგება მოიცავს:

- ანგარიშგების პერიოდში დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის შესახებ განხორციელებული ქმედებების აღწერას, SEP-ის მითითებით;
- ანგარიშგების პერიოდის სტატისტიკას:
    - პროექტის ვებგვერდზე ვიზიტების რაოდენობა.
    - ტელეფონით, ელექტრონული ფოსტით ან პირდაპირ კომპანიის შენობაში მიღებული შეკითხვების რაოდენობა.
    - შეკითხვების ძირითადი თემები
    - საჩივრების რაოდენობა.
    - საჩივრების ძირითადი თემები

დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის აქტივობები აღირიცხება ჟურნალში, რათა უზრუნველყოფილი იყოს თვალყურის დევნება და სტატისტიკა. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია ამ ჟურნალის ფორმატის მაგალითი:

№	სახელი / მისამართი	კითხვა / საჩივარი	პასუხის ფორმა	მიწოდებული პასუხი (თარიღი / დახურვა)	სტატუსი	დაინტერესებული პირი დაკმაყოფილებულია?
2026.10.22.01 *(ნიშნავს 2026 წლის 22 ოქტომბრის პირველ საჩივარს)*			*(წერილი, სატელეფონო ზარი...)*	*(პასუხის თარიღი, დახურული და ა.შ.)*		*(დიახ, არა, უცნობი)*

8. საჩივრების განხილვის მექანიზმი

8.1 შესავალი

საჩივარი ითვლება ნებისმიერ პრეტენზიად, კომენტარად, კითხვად ან წინადადებად, რომელიც უკავშირდება პროექტის განხორციელების პროცესს. საჩივრების მართვა პროექტის მნიშვნელოვანი შემადგენელი ნაწილია და ეფუძნება გამჭვირვალე და სტრუქტურირებულ პროცედურებს, რომელშიც განსაზღვრულია კომუნიკაციის წესები, დოკუმენტირება და პასუხისმგებლობების განაწილება საჩივრების გადასაჭრელად.

მარნეულის პროექტისთვის მომზადებული საჩივრების მექანიზმი აღწერილია ამ SEP-ში და მის მიზნებს წარმოადგენს:
- პრეტენზიების დროული და ეფექტიანი გადაწყვეტა; პროცესის გამჭვირვალობა და თავისუფლება მანიპულაციისა, შიშის, იძულების ან შურისძიებისგან;
- საჩივრების განხილვის უზრუნველყოფა კულტურულად ადეკვატურად, ობიექტურად და დაინტერესებული მხარეების საჭიროებებზე ორიენტირებულად;
- გარანტია, რომ საჩივრების წამომჭრელ პირებზე არ გავრცელდება რაიმე სახის დისკრიმინაცია ან შურისძიება და რომ საჩივრები კონფიდენციალურად იქნება განხილული;

- ანონიმური საჩივრების მიღების შესაძლებლობა და რეგულარული ინფორმირება საჩივრის განხილვის პროგრესზე;
- ის, რომ ეს მექანიზმი არ ზღუდავს ოფიციალური სასამართლო ან ადმინისტრაციული პროცედურების გამოყენების უფლებას.

8.2 მონიტორინგი, ანგარიშგება და უკუკავშირი

ITEC უზრუნველყოფს კომუნიკაციის სხვადასხვა არხის მონიტორინგს და შესაბამის უკუკავშირს. სამშენებლო ფაზაში მარნეულის ობიექტზე განთავსდება საჩივრების ყუთი, ხოლო საჩივრების შეტანა ასევე შესაძლებელია HSE მენეჯერის / CLO-ს ელექტრონულ ფოსტაზე ან თბილისში მდებარე ITEC-ის ოფისში პირადი ვიზიტით. ყველა საჩივარი დარეგისტრირდება საჩივრების ჟურნალში, რომელსაც აწარმოებს HSE მენეჯერი / CLO და რომელიც იქნება პასუხისმგებელი საჩივრების მართვაზე.

SEP-ის განხორციელებისა და საჩივრების მექანიზმის ფუნქციონირების მონიტორინგის მიზნით, HSE მენეჯერი / CLO EBRD-ს მიაწვდის ინფორმაციას იმის შესახებ, რომ მექანიზმები სრულად ფუნქციონირებს სამშენებლო ფაზის ადრეული ეტაპიდან. ეს მოიცავს ჩართულობის აქტივობების ჩანაწერების, პრეზენტაციების, შეხვედრების ოქმებისა და გავრცელებული მასალების გაზიარებას. ITEC-ის წლიური გარემოსდაცვითი და სოციალური ანგარიშების ფარგლებში EBRD შეაფასებს SEP-ის განხორციელების პროგრესს.

8.3 საჩივრის შეტანის პროცედურა

ITEC ოპერირებს საჩივრების მექანიზმს, რომელიც შეესაბამება საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკას. ნებისმიერი კომენტარი ან პრეტენზია შეიძლება მიეწოდოს კომპანიას როგორც ვერბალურად (პირადად ან ტელეფონით), ასევე წერილობით (ელფოსტით ან სპეციალური საჩივრის ფორმის შევსებით – იხ. დანართი 1). საჩივრის ფორმა შეიძლება მოთავსდეს საჩივრების ყუთში ITEC-ის სათაო ოფისში ან მარნეულის ობიექტზე.

საჩივრის ფორმა და პროცედურის შესახებ ინფორმაცია (საკონტაქტო პირების ჩათვლით) ხელმისაწვდომი იქნება პროექტის ვებსაიტზე და ჩართულობის ღონისძიებების დროს. საინფორმაციო ბანერები ასევე განთავსდება ობიექტის პერიმეტრის გასწვრივ განთავსებულ სპეციალურ საინფორმაციო დაფებზე.

როგორ წარვადგინოთ საჩივარი

საჩივრები შეიძლება წარდგენილ იქნას შემდეგი არხებით:
- პირადად, პროექტის თანამშრომლებთან ან დაგეგმილ საზოგადოებრივ შეხვედრებზე;
- ტელეფონით ან ელფოსტით, მითითებული საკონტაქტო ინფორმაციის გამოყენებით;

- CLO-ს მეშვეობით;
- საჩივრის ფორმის შევსებით, რომელიც ხელმისაწვდომია ობიექტზე ან ITEC-ის წარმომადგენლებისგან;
- პარტნიორი ინსტიტუციების ან ნდობით აღჭურვილი შუამავლების (NGO-ები, თემის ლიდერები) მეშვეობით, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც პირდაპირი მიმართვა რთულია ან სენსიტიურია.

ეს ვარიანტები შექმნილია იმისთვის, რომ საჩივრების მექანიზმი ხელმისაწვდომი, ინკლუზიური და მარტივი გამოსაყენებელი იყოს საზოგადოების ყველა წევრისთვის, მათ შორის დაუცველი ჯგუფებისთვის.

საჩივრების ჩანაწერების შენახვა და თვალყურის დევნება

ყველა საჩივარი, მათ შორის ანონიმური წარდგენები, აღირიცხება საჩივრების მექანიზმის ჟურნალში. პროექტის მენეჯერი და ჯანმრთელობის, გარემოს დაცვის და უსაფრთხოების მენეჯერი / CLO მჭიდროდ ითანამშრომლებენ და გაუზიარებენ ერთმანეთს ნებისმიერ ინფორმაციას ნებისმიერი საჩივრის ან უკმაყოფილების შესახებ. საჩივრების ჟურნალში შენახული იქნება შემდეგი ინფორმაცია მიღებული საჩივრების შესახებ:

- საჩივრის ნომერი
- კატეგორია (ანუ საჩივრის საგანი)
- მომჩივნის სახელი და გვარი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
- მომჩივნის მისამართი და საკონტაქტო ინფორმაცია
- საჩივრის მიღების თარიღი
- როგორ იქნა მიღებული საჩივარი
- ვინ მიიღო საჩივარი
- საკითხების/საჩივრების აღწერა
- პირველადი თუ განმეორებითი საჩივარი
- პასუხის თარიღი
- საბოლოო გადაწყვეტის თარიღი
- ჩართული სუბიექტები
- საკითხის სტატუსი
- შენიშვნები სტატუსის შესახებ, მაგ. დაგეგმილი გადაწყვეტის აქტივობები და პროგრესი
- საჩივრის მიღებასა და საჩივრის დადასტურებას შორის დღეების რაოდენობა
- საჩივრის მიღებასა და გადაჭრას შორის დღეების რაოდენობა

8.4 საჩივრების მექანიზმის ხელმძღვანელი პრინციპები

- პროექტის საჩივრების მექანიზმი დაყრდნობილია შემდეგ პრინციპებზე:

- **ხელმისაწვდომობა**: მექანიზმი ხელმისაწვდომია ყველა დაინტერესებული მხარისთვის, მათ შორის ფიზიკური პირებისა და ჯგუფებისთვის, ყოველგვარი საფასურის ან დისკრიმინაციის გარეშე.
- **ანონიმურობა**: საჩივრების წარდგენა შესაძლებელია ანონიმურად და არ არის საჭირო საიდენტიფიკაციო ინფორმაციის მიწოდება ნებაყოფლობით.
- **შურისძიების არარსებობა**: მომჩივნები დაცულნი არიან შურისძიების ნებისმიერი ფორმისგან. პროექტის ინიციატორი ვალდებულია უზრუნველყოს უსაფრთხო გარემო პრეტენზიის გამოსახატავად.
- **კონფიდენციალურობა**: ყველა საჩივარი, განსაკუთრებით მგრძნობიარე საკითხებთან დაკავშირებული (მაგ., გენდერული ძალადობა), განიხილება მკაცრი კონფიდენციალურობის დაცვით.
- **დროული გადაწყვეტა**: საჩივრები დადასტურებული, შეფასებული და მოგვარებული იქნება დაუყოვნებლივ, განსაზღვრულ ვადებში.
- **რეაგირება და სამართლიანობა**: ყველა პრეტენზია განხილული იქნება ობიექტურად და პასუხები გადაეცემა მკაფიოდ და პატივისცემით.

ეს პრინციპები მიზნად ისახავს საჩივრების განხილვის პროცესში ნდობის უზრუნველყოფას და დაზარალებულ თემებთან კონსტრუქციული დიალოგის ხელშეწყობას.

8.5 გენდერული ძალადობა და შევიწროება (GBVH)

საერთაშორისო კარგ პრაქტიკასთან თანხვედრაში, ITEC-ის საჩივრების მექანიზმი ითვალისწინებს გენდერული ძალადობის და შევიწროების (GBVH) შემთხვევებისადმი განსაკუთრებულ მიდგომას. მექანიზმის ძირითადი პრინციპებია ხელმისაწვდომობა, ანონიმურობა, არანაირი შურისძიება, კონფიდენციალურობა და მგრძნობიარე დამოკიდებულება.

ITEC-ის მენეჯმენტისთვის პრიორიტეტულია GBVH-ის პრევენცია სამუშაო გარემოში. საჩივრების მექანიზმი განკუთვნილია ყველა ტიპის საჩივრის, მათ შორის GBVH-თან დაკავშირებული შემთხვევების გამოსაკვლევად და მათ შორის ანონიმური შეტყობინებების მისაღებად.

ასეთ მგრძნობიარე საკითხებზე უსაფრთხო და სათანადო რეაგირების უზრუნველსაყოფად, ITEC დანიშნავს გაწვრთნილ ქალი თანამშრომელს, რომელიც იმოქმედებს გენდერულ საკითხებთან დაკავშირებულ საკითხებზე პასუხისმგებელ პირად. ეს პირი პასუხისმგებელი იქნება გენდერული ძალადობის საკითხებზე

მომჩივნებთან ურთიერთობაზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ საჩივრები წამოიჭრას და განიხილებოდეს უსაფრთხო, კონფიდენციალურ და დაზარალებულებზე ორიენტირებულ გარემოში.

გენდერულ ძალადობასთან დაკავშირებული ყველა საჩივარი განიხილება მკაცრი კონფიდენციალურობის დაცვით. მომჩივნების ვინაობა ყოველთვის დაცული იქნება და ნებისმიერი სახის შურისძიება დაუშვებელი იქნება. საჭიროების შემთხვევაში, გენდერული ძალადობის საქმეები გადაეცემა კვალიფიციურ პერსონალს, მათ შორის იურიდიულ, ფსიქოსოციალურ და ბავშვთა დაცვის სპეციალისტებს. ამ საქმეებს მხოლოდ გაწვრთნილი გამომძიებლები განიხილავენ და სერიოზული ინციდენტები შეიძლება გადაეცეს შესაბამის ეროვნულ ორგანოებს ან გარე მომსახურების მიმწოდებლებს შემდგომი ქმედებებისთვის.

ეს მიდგომა აძლიერებს ITEC-ის ერთგულებას მარნეულის პროექტში ჩართული ყველა პირისთვის უსაფრთხო, ინკლუზიური და პატივისცემით გარემოს შექმნის მიმართ.

8.6 საჩივრების გადაწყვეტა

თუ საჩივრები ადგილზე წარდგენილია, კონტრაქტორი პასუხისმგებელი იქნება საჩივრების რეგისტრაციაზე, რომლებსაც შემდეგ გადაჭრის ჯანმრთელობის, გარემოს და უსაფრთხოების მენეჯერი / CLO საჩივრების განხილვის მექანიზმის პროცესის პირველი ეტაპის შესაბამისად (იხილეთ ქვემოთ 1 და 2 ეტაპების აღწერა). იმ შემთხვევაში, თუ ჯანმრთელობის, გარემოს და უსაფრთხოების მენეჯერი / CLO ვერ გადაჭრის საჩივრს, მომჩივნისგან მოითხოვება დამატებითი ინფორმაცია და კონტრაქტორთან და ჯანმრთელობის, გარემოს და უსაფრთხოების მენეჯერთან / CLO-სთან გაიმართება საჩივრების განხილვა მე-2 ეტაპზე აღწერილი წესით. დაინტერესებულ მხარეებს შეუძლიათ გამოიყენონ ერთ-ერთი ეტაპი საჩივრების წარდგენისთვის. მათ შეუძლიათ პირდაპირ მიმართონ მე-2 ეტაპს.

ყველა ზეპირი ან წერილობითი საჩივარი ან პრეტენზია აღირიცხება ჯანმრთელობისა და გარემოს დაცვის მენეჯერის / CLO-ს მიერ მათი მიღებისთანავე. საჩივრები დადასტურდება და მათზე პასუხი (პირველი რეაგირება) 5 სამუშაო დღის განმავლობაში მოხდება. გადაწყვეტა შემოთავაზებული იქნება 1 ეტაპისთვის 10 სამუშაო დღის განმავლობაში და 2 ეტაპისთვის 30 სამუშაო დღის განმავლობაში საჩივრის დადასტურებიდან, თუმცა, ჯანმრთელობისა და გარემოს დაცვის მენეჯერი / CLO ეცდება უპასუხოს მომჩივნებს და მოაგვაროს საკითხები რაც შეიძლება სწრაფად მიღებიდან. ფიზიკურ პირებს შეუძლიათ მოითხოვონ უფლება, რომ მათი სახელი კონფიდენციალურად დარჩეს და ეს მექანიზმი არ გამორიცხავს დაინტერესებული მხარეების უფლებას, დაამუშაონ საჩივრები სხვა სასამართლო საშუალებებით.

წარდგენილი საჩივრები გადაწყდება და განხილული იქნება ქვემოთ მოცემული პროცედურების შესაბამისად:

- ეტაპი 1 – ჯანმრთელობის, გარემოს დაცვისა და უსაფრთხოების მენეჯერი / CLO იღებს და წყვეტს საჩივრებს. თუ პირველ ეტაპზე მომჩივნის საჩივარი არ მოგვარდება, მას ეცნობება მეორე ეტაპის საჩივრების გადაწყვეტის პროცედურების შესახებ. მომჩივანს უფლება აქვს გამოიყენოს მეორე ეტაპის პროცედურები პირველი ეტაპის პროცედურების გამოყენების გარეშე. პროექტის მენეჯერი ინფორმირებული იქნება პირველ ეტაპზე წარდგენილი ყველა საჩივრის შესახებ საჩივრების ჟურნალის მეშვეობით და დისტანციურად გააკონტროლებს მათ გადაჭრას.
- ეტაპი 2 – ჯანმრთელობის, გარემოს დაცვისა და უსაფრთხოების მენეჯერი / CLO იღებს და წყვეტს საჩივრებს. საჩივრების გადასაჭრელად გაიმართება საჩივრების შეხვედრა, რომელსაც დაესწრებიან ჯანმრთელობის, გარემოს დაცვისა და უსაფრთხოების მენეჯერი / CLO და პროექტის მენეჯერი.

მომჩივანს უფლება აქვს მიმართოს სასამართლოს იმ შემთხვევაში, თუ მისი საჩივარი არ მოგვარდა არც პირველი და არც მეორე ეტაპის მეშვეობით, ან პირდაპირ საჩივრის მექანიზმის გამოყენების გარეშე.

8.7 როლები და პასუხისმგებლობები

ITEC უზრუნველყოფს, რომ ერთი პირი დაინიშნოს საზოგადოებასთან ურთიერთობის ოფიცრის (CLO) როლზე, რათა ხელი შეუწყოს ყველა ჩართულობას და უზრუნველყოს ამ SEP-ის მოთხოვნების სათანადოდ შესრულება. CLO-ს როლი შეიძლება შეასრულოს HSE მენეჯერმა ან ახლად დანიშნულმა CLO-მ, იმ პირობით, რომ ამ პირს აქვს საკმარისი ექსპერტიზა და შესაძლებლობები. HSE მენეჯერი / CLO შეინარჩუნებს SEP-ის განხორციელების საერთო პასუხისმგებლობას. ობიექტის HSE მენეჯერი ზედამხედველობას გაუწევს GM-ს, რათა უზრუნველყოს მისი განხორციელება საქართველოს კანონმდებლობისა და EBRD-ის მოთხოვნების შესაბამისად. ეს მოიცავს ყველა საჩივრის რეგისტრაციას მიღებისთანავე, თითოეული საჩივრის დადასტურებას განსაზღვრულ ვადებში და საჩივრების ტენდენციების მონიტორინგს დროთა განმავლობაში, რათა გამოავლინოს ნებისმიერი ახალი ძირითადი საკითხი, რომელიც უნდა გადაიჭრას.დ

HSE მენეჯერი / CLO მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს ადგილობრივ თემებთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობების შენარჩუნებაში, ამ გეგმის მე-3 ცხრილის შესაბამისად ჩართულობის ხელშეწყობით. იმ შემთხვევებში, როდესაც წამოიჭრა მგრძნობიარე საჩივრები (ანუ, გენდერული ძალადობის რისკებთან დაკავშირებით), HSE მენეჯერი / CLO ასევე პასუხისმგებელია იმის უზრუნველყოფაზე, რომ თითოეული საქმე განიხილებოდეს მგრძნობიარედ და კონფიდენციალურად.

ITEC-ს ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა პროექტის განხორციელებასა და უსაფრთხოების დაცვაზე. ქვემოთ მოცემული საკონტაქტო პირი პასუხისმგებელია პროექტთან დაკავშირებული ყველა საჩივრის საქართველოს კანონმდებლობის, ასევე EBRD-ის გარემოსდაცვითი და სოციალური პოლიტიკის შესაბამისად განხილვის უზრუნველყოფაზე:

- ვლადიმერ თოლოდრავა – შრომის უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის მენეჯერი (ნბიექტზე), ILF Consulting Engineer Georgia, ელ–ფოსტა: vladimer.tolodrava@ilf.com
- წოწნე ბერაძე – საზოგადოებასთან ურთიერთობის ოფიცერი (ნბიექტზე), Voltares Power Projects, ტელეფონი: +995 577 71 99 94, ელ–ფოსტა: tsotne.beradze@geopro.ge

დანართი 1 — საჩივრის ფორმა (ნიმუში)

საჩივრის №: _____

სრული სახელი (სურვილისამებრ): _____

გთხოვთ მიუთითოთ, გსურთ თუ არა კონფიდენციალურობა საჩივრის განხილვის პროცესში:

- ☐ კი, ვთხოვ კონფიდენციალურობას.
- ☐ არა, კონფიდენციალურობა საჭირო არ არის.

საკონტაქტო ინფორმაცია — გთხოვთ მონიშნოთ სასურველი საკომუნიკაციო არხი და მიუთითოთ დეტალები:

- ☐ ფოსტით: _____
- ☐ ტელეფონით: _____
- ☐ ელფოსტით: _____
- ☐ სხვა (გთხოვთ მიუთითოთ): _____

პრეტენზიის, ინციდენტის ან საჩივრის აღწერა:
რა არის თქვენი პრეტენზია/საჩივი? სად მოხდა? ვის შეეხო? რა შედეგი მოჰყვა პრობლემას?

_____
_____
_____

ინციდენტის ან პრობლემის თარიღი:

- ☐ ერთჯერადი შემთხვევა (თარიღი): _____
- ☐ განმეორებადი შემთხვევა (რამდენჯერ?): _____
- ☐ მიმდინარე პრობლემა (ამჟამად გრძელდება)

რა გსურთ გაკეთდეს პრობლემის გადასაჭრელად?

_____
_____

ხელმოწერა: _____ თარიღი: _____

გთხოვთ, შევსებული ფორმა ჩააგდოთ ერთ-ერთ საჩივრების ყუთში.

დანართი 2 — ITEC-ის საჩივრების ჟურნალის ფორმა (ნიმუში)

№	საჩივრის მიღების თარიღი	საჩივრის არხი	სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია	საჩივრის კატეგორია	საჩივრის აღწერა	პასუხისმგებელი პირი გადაწყვეტაზე	გადაწყვეტის კომუნიკაციის თარიღი	სტატუსი